

Трето заседание

Четвъртък, 25 юни 1970 г.

(Открито в 8 ч. и 30 м.)

Председател акад. Сава Гановски: (Звъни) Другарки и другари народни представители! В заседателната зала на Народното събрание има необходимия кворум. Откривам днешното заседание на Народното събрание.

Продължаваме със следващата точка от дневния ред:

Разглеждане отчета на делегацията на Народното събрание, посетила Полската народна република.

Има думата др. Георги П. Петров, член на делегацията, да прочете доклада.

Георги П. Петров: Другарки и другари народни представители! По покана на маршала на Сейма на Полската народна република наша парламентарна делегация в състав от 8 души, водена от председателя на Бюрото на Народното събрание акад. Сава Гановски, посети Полша от 9 до 17 октомври 1969 г. Делегацията върна визитата на Полската парламентарна делегация, която гостува в Народна република България през есента на 1968 г.

Още в началото трябва да подчертаем, че по време на нашето гостуване в братска Полша ние се радвахме на едно изключително гостоприемство, оказано ни както от официалните политически и обществени дейци, от културните среди, от местните органи на властта, така и от обикновените трудови хора. Нашето посещение се превърна в искрена манифестация на дружбата между двата братски славянски народа.

Програмата за посещението на делегацията беше много богата и разнообразна, отговаряща на задачата, която имаме — да направим и ние всичко възможно като парламентарна делегация за по-нататъшното укрепване и развитие на връзките и сътрудничеството между нашите две страни и народи. Програмата ни даде възможност да се запознаем отблизо с работата на Сейма и неговите органи, с Полската на-

родна република, тая древна славянска страна, богата с бурна хилядолетна история, с живота на героичния и трудолюбив полски народ, с неговите огромни успехи — стопански и културни — в изграждането на социализма. През 1968 г. социалистическа Полша е произвела 13 пъти повече промишлена продукция в сравнение с 1938 г. Продукцията на машиностроенето е пораснала 50 пъти, на химическата промишленост — 38 пъти. Добивът на каменни въглища е повишен от 38 на 128 милиона тона, плюс 27 милиона тона кафяви въглища и т. н. Тия огромни достижения безспорно се дължат на трудолюбието и таланта на полския народ, те се дължат и на правилното ръководство на неговата изпитана марксистко-ленинска партия, те се дължат на обстоятелството, че братска Полша тясно сътрудничи с другите социалистически страни и особено със страните от Съвета за икономическа взаимопомощ и преди всичко със Съветския съюз.

Първите официални посещения, както е прието в такива случаи, делегацията направи на маршала на Сейма Чеслав Вицех във внушителната и красива сграда на Полския сейм. Председателят на Полския парламент ни приветствува с възторжено слово, в което подчерта, че поляците ни чувствуват като приятели, като представители на братски славянски народ, че връзките между нашите парламенти укрепват приятелството и сътрудничеството между полския и българския народ. Маршалът на Сейма запозна делегацията с постиженията на Полската народна република в строителството на социализма. Той изрази също своето голямо задоволство от посещениято си в България и чудесните си впечатления от нашата страна.

От своя страна ръководителят на нашата делегация благодари за сърдечния прием, оказан на делегацията, и предаде сърдечните поздрави от председателя на Президиума на Народното събрание др. Георги Трайков, от Народното събрание и целия български народ.

Делегацията поднесе венец и се поклони пред гроба на Незнайния воин, което става с особен тържествен церемониал.

Същия ден, след обед, в една от залите на Сейма се състоя среща на делегацията с ръководството на Сейма: присъствуваха и представители на 11 комисии.

Другарки и другари народни представители! Искаме накратко да се спрем върху дейността на Полския сейм и за някои интересни и полезни форми на работа.

В състава на Сейма на Полската народна република влизат 460 депутати, които се избират за срок от 4 години. От тях 398 са мъже и 62 жени, от които 3 председателки на комисии. Мандатът на народните съвети трае също 4 години.

С избиращелно право се ползват всички граждани, навършили 18 години, а право да бъдат избирани имат всич-

ки, навършили 21 година. Кандидатурите се поставят от Фронта за национално единство; изборите се провеждат след обстойно публично обсъждане качествата на кандидатите. Във всеки изборителен район има по един кандидат повече, като изборителят има право да шкартира един от кандидатите.

По партийна принадлежност депутатите се разпределят, както следва: Полската обединена работническа партия е представена с 255 депутати, Обединената селска партия — със 117, Демократическата партия — с 39. Избрани са също така и 49 безпартийни депутати.

Полската народна република има значителни успехи в развитието на социалистическата демокрация, което намира израз и в работата на Сейма и неговите органи, в работата на местните органи на власт. Със закон от 1957 г. на подчинение на Сейма премина Върховната палата за контрол (Комисията за държавен контрол). Решително подобрение бележи основната функция на Сейма — неговата законодателна дейност. Цялото законодателство е съсредоточено в Сейма. Докато през мандата 1952—1957 г. са били издадени 163 указа, то през последния мандат — 1965—1969 г. — Държавният съвет е издал само един указ. Вниманието на Сейма сега е съсредоточено върху кодифицирането на законите. Сесиите на Сейма продължават по няколко дни и това дава възможност гласуваните закони да се обсъждат най-задълбочено и да бъдат съобразени по-добре с нуждите и изискванията на живота. Полският Сейм е извършил една активна законодателна дейност, за която говори фактът, че през миналия четвърти мандат той е гласувал и приел 60 закона.

Когато се спираме на дейността на Сейма, не можем да не подчертаем активната роля на 19-те постоянни комисии, чрез които той осъществява своите контролни функции. Комисиите са изградени като нашите постоянни комисии на отраслов принцип. В тях са включени всички депутати с изключение на министрите. Комисиите са център в дейността на парламента. Те притежават широка самостоятелност и осъществяват ефективен контрол над органите на управление. Комисиите работят по предварително приети работни планове, в които се включват за обсъждане проблемни въпроси. Те провеждат средно по 1—2 заседания всеки месец. Така през миналия мандат комисиите са провели общо 801 заседание и са изпратили 1298 предложения до Държавния съвет, правителството, министерствата и ведомствата. Предложенията нямат задължителен характер, но обикновено министерствата и ведомствата са ги приемали. Когато комисията не е съгласна с отговора на министъра по направеното предложение, тя отнася въпроса до министър-председателя.

За упражняване на по-деен контрол комисиите са разделени на постоянни работни групи, които наблюдават работата на отделни министерства и ведомства. Работните групи на комисиите имат стотици пътувания и проверки в провинцията. Върховната палата за контрол също предоставя на комисиите обилен фактически материал. Характерно за работата на комисиите е това, че те следят и как се изпълняват техните собствени предложения и знаят точно резултата от своята работа. По-конкретно можем да кажем, че много дейна е например Комисията по народностопанския план, бюджета и финансите, в която влизат 46 народни представители. Миналата година комисията е провела 15 заседания, на които е обсъдила дейността на Министерството на финансите, както и подготовката на плана и бюджета в техния начален стадий. След като планът и бюджетът бъдат внесени в Сейма, работата върху тях продължава около 4 седмици — първоначално в отрасловите комисиции, а после в Комисията по народностопанския план и бюджета. В резултат на тази практика комисиите предизвикват съществени промени във внесените проекти.

Освен това Върховната контролна палата всяка година представя на Сейма забележки към отчета на правителството за изпълнение на народностопанския план и бюджет заедно с предложение за гласуване на доверие.

Също така Комисията по културата и изкуството е разгледала през миналата година 8 въпроса. Подчертан интерес е проявен и към селото — в две поредни заседания е обсъден въпросът за популяризиране на културата в село, за координиране дейността на различните институти, които се занимават с това, и т. н.

Полезно е да кажем няколко думи и за работата на депутатите от Полския сейм. Преобладаващата част от депутатите са хора, които ползотворно съчетават депутатския мандат със своята професионална работа. Дисциплината на депутатите е на голяма висота. Когато отсъствуват по уважителни причини, те предварително уведомяват писмено за това. За повтарящи се отсъствия по неуважителни причини, съгласно разпоредбите на Правилника за вътрешния ред, на депутатите се удържа част от възнаграждението. Само с разрешението на Сейма депутатите могат да отсъствуват по-продължително време.

Много важен въпрос на представителната система е въпросът за връзките на депутатите с избирателите. За осъществяване на по-непосредствена връзка с избирателите, с народните съвети, с органите на Фронта за национално единство избраните от едно воеводство депутати са обединени във воеводски клубове. Тези организации, предназначени за работа извън Сейма, избират свои председатели и следят

как депутатите работят в избирателните си райони и изобщо се занимават с всички въпроси, които се отнасят до връзките с избирателите, с изпълнението на техните поръчения и т. н. Освен това депутатите изпращат редовно отчети за своята работа до ръководството на Сейма.

Към Полския сейм работи пресцентър, който издава различни справочници за работата на Сейма и бюлетин за работата на комисиите. Тези и редица други въпроси в работата на Полския сейм бяха поставени и разисквани на втора среща, която полските колеги организираха в една от залите на парламента.

Делегацията беше приета от председателя на Държавния съвет на Полската народна република Мариан Спихалски и от министър-председателя Юзеф Циранкевич, срещна се и с министъра на външните работи Стефан Йендриховски. В тези срещи взе участие и българският посланик Николай Чернев. Водиха се ползотворни разговори, в които бе подчертано, че единството между социалистическите страни е гаранция за техния напредък. В сърдечна и приятелска атмосфера беше изтъкнато от ръководните дейци на Полша значението на посещението на нашата делегация за по-нататъшното развитие на сътрудничеството между Народна република България и Полската народна република, за укрепване на дружбата между нашите народи.

От наша страна бе изтъкнато, и то конкретно, съществуването на големи възможности за по-нататъшното развитие на политическото, икономическото и културното сътрудничество между двете страни.

Ръководителят на нашата делегация изрази дълбоките чувства на обич, приятелство и дружба на българския народ към Полската народна република и солидарността му с полския народ. Ние имаме обща съдба, каза той. Границите на съвременна Полша са и наши граници. Убедени сме, че дружбата ни и дружбата на нашите народи със Съветския съюз и другите социалистически страни е жизнена необходимост за съществуването и процъфтяването както на Народна република България, така и на Полската народна република.

Членове на делегацията се срещнаха с министъра на просветата и висшето образование Хенрих Яблонски, който разгледа проблемите на образователното дело в Полша и неговите задачи в условията на научно-техническата революция. Той изтъкна освен това грижите на партията и правителството за класовото, марксистко-ленинско възпитание на младото поколение. Изтъкнато бе и от наша страна, че същите задачи стоят и пред нашето образователно дело и е полезно и необходимо нашето взаимно сътрудничество в разрешаването на тия задачи.

Освен официалните визити делегацията се запозна със забележителностите на Варшава. Посетихме историческото Старо място, където в Музея на Варшава гледахме документален филм за варварското разрушение на града от немските фашисти. Сега Варшава е просторен и красив град, с модерна архитектура, израснал като феникс от пепелищата. Неговото възстановяване е величав паметник за подвига на един народ, за неговия патриотизъм и неговия устрем към бъдещето.

Делегацията се запозна и с Южна Полша. Като прекося окъпаната в есенни багри южна част на братската страна, делегацията пристигна във воеводския център Катовице — промишленото сърце на съвременна Полша. На проведената среща местните ръководители изразиха желанието на трудещите се от този голям промишлен район на Полша за по-нататъшно укрепване на дружеските отношения с индустриалните центрове на България.

Особен интерес представляваше за делегацията организираната с опитна цел автоматизирана мина „Ян“ край Катовице.

Добивът на мината е 2500 тона въглища в денонощие, а производителността на един работник е 15 тона. Трудът на миньорите се свежда до контрол на машините и съоръженията, повечето от които са конструирани в Полша. Делегацията посети диспечерския център, откъдето чрез 5 телевизионни камери и 2 табла — едното за безопасността на труда, а другото за технологията — инженерът следи целия производствен процес. Чрез микрофонна уредба той може да влезе във връзка с всеки работник под земята. В мината не е имало трудови злополуки от нейното съвременно оборудване досега. Тук работят 220 работници, от които 60 инженери, техници и икономисти. Обясниха ни, че без автоматизацията са нужни 7 пъти повече хора за това производство.

Следващия град, който делегацията посети, беше старата столица на полската държава — Краков, — в чиято история се коренят много от връзките между полския и българския народ. Делегацията посети известния не само в Полша, но и в цяла Европа Ягелонски университет, чиято 600-годишнина беше чествувана преди няколко години. В Ягелонския университет преди повече от 100 години започва изучаването на български език, а преди половин век приятелите на нашия народ в Полша създават дружество за полско-българска дружба, което през последните години развива активна дейност за популяризиране на нашата страна, на нейните забележителности и успехи в социалистическото строителство.

Членовете на делегацията се запознаха с дейността на културно-просветното дружество „Христо Ботев“, център на което е също Краков.

Поради наситената програма делегацията се раздели на две групи — едната посети индустриалния квартал Нова Хута, предградие на Краков, израснало през последните години, където живеят около 150 000 души. Тук тя разгледа металургичния комбинат-гигант „Ленин“. С производството си от близо 4,5 милиона тона стомана годишно той е едно от най-големите постижения на социалистическа Полша. Заводът по начало е специализиран за производство на висококачествена ламарина, която се търси на световния пазар и има огромно значение за днешното и бъдещото развитие на полската икономика.

Другата част от делегацията посети музея в Освиенцим — бившия лагер на смъртта, където са събрани позорът и величието на човечеството в наше време. Пред стената на разстрела делегацията положи венец и се поклони пред светлата памет на близо 4-те милиона жертви на ненавистния фашизъм. С прочувствено слово членът на делегацията народният представител Веселин Андреев подчерта, че народите от братската социалистическа общност, в това число българи и поляци, стоят бдително на стража на мира и сигурността в Европа и в света, отстояват твърдо неприкосновеността на границата Одер — Ниса като окончателна западна граница на Полша.

На делегацията бе предоставена възможност да се запознае и с успехите на селското стопанство в Полша, което стана при посещението на гр. Познан и Познанското воеводство. Тук към нас се присъедини и маршалът на Сейма Чеслав Вицех.

Делегацията посети една земеделска машинна база в с. Иерки, която обслужва 3 села с 1600 хектара обработваема земя. Делегацията посети и Държавния селскостопански комбинат в с. Маннечки, който е изграден на многоотраслов принцип. Има 21 ферма, притежава собствена механична работилница и голямо промишлено предприятие за производство на фураж. Комбинатът има собствен селскостопански техникум и школа за повишаване квалификацията на работниците. Много добро впечатление направиха грижите за разрешаване на социалните въпроси — към комбината има 11 детски градини и 12 клуба.

Делегацията направи посещение и на градския съвет в Познан, който се помещава в старинна и красива сграда.

Полша е страна с разкошни исторически и културни паметници, за които се полагат големи грижи и са източник за патриотично възпитание. По време на хитлеристката окупация голяма част от тях са били разрушени и ограбени. За удивително кратки срокове всичко това отново е било възстановено.

Другарки и другари народни представители! По време на своето пребиваване в братска Полша парламентарната

делегация има възможност да се срещне и разговаря с депутати, с ръководители на посетените градски и окръжни съвети, с работници и селяни, дейци на изкуството и културата, с представители на полската общественост.

Навсякъде бе изявено желание за установяване на връзки и сътрудничество между градовете, заводите, предприятия, научните институти на двете страни. Нашите срещи бяха пропити от чувството на вековна дружба и братство между нашите страни като членки на социалистическата общност. Ние разбрахме, че вниманието, с което бяхме обкръжени, е преди всичко внимание, обич и уважение към българския народ. Ние се убедихме в миролюбието и големите творчески възможности на полския народ в областта на промишлеността, селското стопанство, културата, изкуството и пр.

Изразено беше убеждението, че посещението на нашата парламентарна делегация допринася за по-нататъшното укрепване и развитие на сътрудничество между върховните органи на властта между двете страни, за процъфтяването на дружбата между Народна република България и Полската народна република.

Разрешете ми от името на делегацията да изкажа гореща благодарност на другарите Мариан Спихалски и Юзеф Циранкевич, на маршала на Сейма Чеслав Вицех, на всички държавни, политически, обществени, стопански и културни дейци в братска Полша, с които се срещнахме, за топлото и изключително гостоприемство, за изразените братски чувства към нашия народ и Народна република България, за грижите, които те положиха, щото нашето посещение да постигне целта си.

След неотдавнашното пребиваване в Полската народна република на нашата правителствена делегация начело с д-р Тодор Живков дружбата и всестраниното сътрудничество между нашите страни се придвижи решително напред. То се издигна на качествено нов етап. Осъществяваме вече успешно принципа на производствено коопериране и специализация между нашите две страни в областта на машиностроенето, на химията, на металургията и в други отрасли на производството. Нашите правителства се договориха за разширяване на икономическото сътрудничество, към по-нататъшна координация на нашите планове и капиталовложения в редица отрасли и производства, в които ние, двете страни, сме заинтересувани.

Нашите правителства се договориха също така да се създадат съвместни предприятия, съвместни научноизследователски институти, центрове и групи от специалисти и учени за разработване на редица проблеми от взаимен интерес. Всичко това разкрива широки и светли перспективи за нашата

дружба, взаимно сътрудничество и развитие. От наша страна ние ще направим всичко, за да може нашата дружба и сътрудничество с Полша да се развива, да процъфтява в интерес на нашите два братски народа, в интерес на нашето общо дело — социализма и комунизма, за запазването на мира.

Да живее и процъфтява братската и нерушима дружба и сътрудничество между българския и полския народ! (*Ръкопляскания*)

Председател акад. Сава Гановски: Има думата др. Христо Стойков да прочете проекторешението на Комисията по външните работи.

Христо Стойков: Другарки и другари народни представители! Комисията по външните работи на Народното събрание в заседанието си на 22 юни 1970 г. обсъди доклада на председателя на Бюрото на Народното събрание акад. Сава Гановски, ръководител на делегацията на Народното събрание на Народна република България, която гостува в Полската народна република от 9 до 17 октомври миналата година по покана на маршала на Сейма на Полската народна република.

Въз основа на чл. 93 от Правилника за вътрешния ред на Народното събрание Комисията по външните работи предлага на Народното събрание да приеме следното

РЕШЕНИЕ

Народното събрание на Народна република България одобрява отчета на делегацията, гостувала от 9 до 17 октомври 1969 г. в Полската народна република, и смята, че това посещение ще допринесе за по-нататъшното разширяване на връзките между парламентарните дейци на двете страни, за укрепването на нерушимата братска дружба между българския и полския народ и за развитието на всестраниното сътрудничество между двете социалистически страни.

Председател акад. Сава Гановски: По отчета и проекторешението има думата др. Димитър Виячев.

Димитър Виячев: Другарки и другари народни представители! Посещението на българската парламентарна делегация в Полската народна република е още един принос за развитието на българо-полските отношения. Затова ние трябва да го приветствуваме и да утвърдим предложения ни отчет.

От впечатленията, които нашата парламентарна делегация сподели, ние почувствувахме изключително сърдечната

и топла атмосфера на гостуването, ползотворността на срещите и разговорите с полски парламентарни дейци и ръководители, с обществени и културни деятели, с трудещи се.

И сме особено доволни от факта, че отново, и то така подчертано, са манифестирани изключително сърдечните, братски взаимоотношения между нашите две социалистически страни, че е направена нова стъпка в развитието на връзките между двата парламента и е обменен ценен парламентарен опит.

Пред нас беше разкрита силно и колоритно картината на успехите на полския народ. Това предизвика нашата радост и нашето възхищение от нова Полша. Ние почувствувахме как една страна, понесла неизмерими беди и разрушения от варварския фашизъм, горена с огън и метал, не падна на колене и не преклони глава. Тя успя с героичните усилия на своя изстрадал народ, с помощта на своите верни приятели, да израсне из руините и пепелищата на Втората световна война с темпове и измерения, характерни само за социалистическия обществен строй, за да издигне нова Варшава и Нова Хута, нови градове и нови заводи, да реставрира с изумителна точност своите исторически паметници и с удивителна сила да създаде нова славна история.

Сега в условията на социалистическата действителност нашите взаимоотношения с братска Полша са великолепни. Те са обусловени от важни исторически фактори на нашата минала и сегашна съдба. Нашите два славянски народа имат стари традиционни връзки и стара дружба. Имат еднаква кръв и историческа съдба. Водили са революционни борби в името на едни и същи идеали.

А днес в дружното семейство на братските социалистически страни ние водим обща борба за щастието и благоденствието на нашите народи, за развитието на най-тясно политическо, икономическо, идеологическо и военно сътрудничество. Ние полагаме всемерни усилия за укрепване на антиимпериалистическия фронт, за разгромяване опитите на идеологическа диверсия на империализма да забие клин в живата снага на нашата социалистическа общност.

Ето гранитните устои, върху които се крепи и развива българо-полската дружба. Ярка манифестация на тази дружба беше неотдавнашното посещение на българска партийно-правителствена делегация начело с др. Тодор Живков в Полша и разговорите, които тя води с полска партийно-правителствена делегация начело с др. Владислав Гомулка. В тия разговори беше набелязана широка програма за специализация и концентрация в редица отрасли на промишлеността, за координация на плановата и научната дейност, за решително увеличаване на стокообмена, като в края на следващата петилетка той почти ще се удвои. Посещение-

то вля нови живителни струи в българо-полската дружба, издигна я на нов етап. Това беше една закономерна необходимост, дошла да отговори на новите изисквания на нашето обществено-политическо и икономическо развитие, на развитието на научно-техническата революция и международните отношения.

Драгоценни зърна в обширното поле на българо-полската дружба и сътрудничество хвърлят Българският земеделски народен съюз и Обединената селска партия в Полша.

Избрали верния път на развитие, в пълно взаимодействие и единомислие с партиите на работническата класа и под тяхно ръководство, ето вече четвърт столетие те са предани и активни борци за светлото дело на социализма.

В началото на месец юни у нас гостува делегация на Обединената селска партия в Полша, ръководена от нейния председател и маршал на Сейма на Полската република Чеслав Вицех. Това гостуване, разговорите с делегацията на Българския земеделски народен съюз, ръководена от секретаря на съюза другаря Георги Трайков, както и подписаната декларация бяха нов израз на непоклатимата решимост на двете братски селски организации да работят и занапред за социалистическия възход на нашите страни, за делото на българо-полската дружба, на дружбата ни с нашия освободител — Съветския съюз, на мира и социализма. Дружбата между Българския земеделски народен съюз и Полската обединена селска партия служи успешно и на общата борба на селяните в света за мир и социален прогрес.

Заедно с целия наш народ и сдружените земеделци напълно одобряват политиката на партията и правителството за по-нататъшното развитие и укрепване на българо-полската дружба, за признаване границата по Одер — Ниса за окончателна западна граница на Полша, за осигуряване на европейската безопасност.

Ние сме дълбоко уверени, че в дружното семейство на страните от социалистическия свят България и Полша ще се развиват и процъфтяват и занапред като силни и авторитетни държави, чиято дума все по-високо ще звучи на международната арена. Гаранция за това е нашата идейна и интернационална общност, нашата преданост към свящото и всепобеждаващо дело на социализма.

Гаранция е безпределната ни вярност към великата Москва, която вече над половин столетие греє на световния политически небосклон с ореола на пътеводна звезда, разпалва революционния дух, вдъхновява и сочи на народите истински верния, истински щастливия, истински победния път — пътя, трасиран от гения на Ленин.

Благодаря ви за вниманието! (Ръкопляскания)

Председател акад. Сава Гановски: Има думата другарят Кръстю Стойчев.

Кръстю Стойчев: Другарки и другари народни представители! Изслушвайки отчета на делегацията, водена от председателя на Бюрото на Народното събрание академик Сава Гановски, която през октомври 1969 г. посети Полската народна република, не можем да не изразим своето голямо задоволство от братския прием, който тя намери в Полша, и от резултатите на нейното посещение.

Както се отбелязва в отчета, българската парламентарна делегация е била посрещната като представител на братски славянски народ. Ние — и българи, и поляци — се гордеем, че сме славяни. Има за какво. Славянските народи са миролюбиви народи. В името на мира и прогреса на човечеството те, начело със Съветския съюз, заедно с останалите борещи се народи водиха жестока борба срещу хитлеристкия агресор — враг на мира и прогреса на човечеството — и дадоха огромни жертви в гигантския двубой. Човечеството винаги ще помни загиналите шест милиона в лагерите на смъртта и партизанските битки в Полша, която след Съветския съюз даде най-много жертви в борбата срещу хитлеристката чума.

При посещението в Полша на българската партийно-правителствена делегация през март т. г. др. Гомулка каза: „Полският и българският народ имат богати традиции в борбата за свобода и социален прогрес. Интернационалните връзки винаги са сближавали полските и българските революционери, които ръководеха прогресивните сили на своите народи в борбата с чуждестранните завоеватели и против реакцията и фашизма... В основата на външната политика на нашите две страни е съюзът със Съветския съюз и всички братски социалистически страни в рамките на Варшавския договор.“ По време на това посещение др. Тодор Живков подчерта традиционната и последователна политика на Българската комунистическа партия и българското правителство: „Вярна на заветите на Георги Димитров, каза той в една своя реч, България смята дружбата и сътрудничеството ни с Комунистическата партия на Съветския съюз и Съветския съюз за най-висша повеля, за основа на основите на своята международна политика.“

Последователни на своята миролюбива и интернационалистическа политика, Народна република България и Полската народна република заедно с другите страни от Варшавския договор водят политика на мирно съвместно съществуване и на борба срещу всякаква агресия и посегателство върху свободата на народите. Двете страни поддържат справедливата борба на вьетнамския народ и другите индокитайски народи срещу американската агресия, борбата на

арабските народи срещу израелската агресия, борбата на всички народи за свобода и прогрес.

За изтеклите 25 години двете страни направиха голям напредък в строителството на социализма. Заедно с делегацията ние изживяваме радостта от успехите на братския полски народ. Не може човек да не се радва, когато чете и слуша, че за 25 години Полша е увеличила промишлената продукция 14 пъти, че научно-техническият прогрес се развива с голям размах. Не може да не се радваме на факта, който констатира делегацията, че полският народ с рядко себеотрицание и героизъм върху руините на Варшава и други градове е издигнал нови градове, възстановил е и възстановява с грижа и любов паметниците на културата.

Не можем да не се радваме на бързото развитие на взаимното икономическо сътрудничество между нашите две страни редом с икономическото сътрудничество между страните от Съвета за икономическа взаимопомощ, на увеличаване търговския обмен, на кооперирането в редица производства и научно-технически изследвания. Уверени сме, че това развитие ще продължи с нарастващи темпове, защото то е в интерес на двата народа.

Информацията, която дава делегацията за работата на полския Сейм и на депутатите, е извънредно ценна. Това е полезен взаимен обмен на опит.

Мисля, че изразявам мнението и на всички народни представители, като кажа, че посещението на парламентарната делегация в братска Полша е извънредно полезно и е принос към задълбочаването на братските отношения между българския и полския народ, чиято дружба иде от далечното и по-блиско минало, развива се и процъфтява днес, ще цъфти още по-ярко утре заедно с развитието на социалистическото общество.

Благодаря за вниманието. *(Ръкопляскания)*

Председател акад. Сава Гановски: Желаете ли друг народен представител да вземе думата по доклада или по проекторешението? — Няма желаещи.

Тогава ще пристъпим към гласуване на проекторешението на Комисията по външните работи.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с проекторешението, така както се прочете, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Преминаваме към следващата точка от дневния ред:

Отчет на делегацията на Народното събрание, взела участие в Международната конференция на парламентаристите по кризата в Близкия изток, състояла се през м. февруари 1970 г. в Кайро.

Има думата ръководителят на делегацията д-р Владимир Бонев да изнесе своя доклад.

Д-р Владимир Бонев: Другарки и другари народни представители! Както вече ви е известно, делегация на Народното събрание на Народна република България взе участие в Международната конференция на парламентаристите по кризата в Близкия изток, състояла се в Кайро от 2 до 5 февруари т. г. Подготовката на тази конференция започна през пролетта на миналата година, когато по инициатива на няколко парламентаристи, участващи във Втората конференция за солидарност с арабските народи, състояла се в Кайро в началото на 1969 г., взема инициативата за организиране на международна конференция на парламентаристи и образува подготвителен комитет, който да организира нейното свикване.

Подготвителният комитет е подработил дневния ред на конференцията и изпратил покани за участие на 77 страни. На поканата се отзоваха над 250 парламентаристи от 57 страни. От социалистическите страни само Албания и Китай не изпратиха делегации. Албания е отговорила, че не признава резолюцията на Съвета за сигурност по кризата в Близкия изток, а Китай, че е зает със своята културна революция. Бюрото на нашето Народно събрание получи поканата и материалите на подготвителния комитет в края на м. декември м. г. Същевременно председателят на Бюрото на Народното събрание получи лично писмо от председателя на парламента на Обединената арабска република Хабиб Шукейр с молба нашето Народно събрание да се отзове на поканата на подготвителния комитет и да изпрати своя делегация на конференцията.

Имайки предвид важноста на тази конференция и въпросите, които ще бъдат разисквани, Бюрото на Народното събрание реши да изпрати своя делегация. По молба на подготвителния комитет преди заминаването си за Обединената арабска република делегацията изработи и изпрати в Кайро два доклада — „Кризата в Близкия изток“ (тезисен материал за първия комитет) и „България и политиката на Израел в окупираните арабски територии в светлината на международното право и универсалната Декларация за правата на човека“ (тезисен материал на втория комитет). Тук му е мястото да отбележим, че нашата делегация беше една от 5-те делегации, от всичко 57 участвували в конференцията, която изпрати предварително такива доклади. Това бе отбелязано както от председателя на конференцията в неговата приветствена реч, така и в отчетния доклад на подготвителния комитет. Освен това в лични разговори председателят на политическата комисия индийският депутат Хасан Нур изрази благодарността на подготвителния комитет за предварително изпратените от съветската и нашата делегация доклади, които са били използвани при изготвяне

на докладите на двата комитета и които бяха размножени и предадени на всички делегати.

Официалното откриване на конференцията бе предшествувано от едно предварително заседание, което се проведе на 2 февруари преди обяд. На това заседание бяха избрани ръководните органи на конференцията: ръководен комитет, редакционна комисия, председатели на двете комисии — политическата и комисията по международното право и правата на човека, докладчици на двете комисии, както и разпределение на делегатите за участие в комисиите.

Конференцията бе открита официално на 2 февруари вечерта в присъствието на президента на Обединената арабска република Гамал Абдел Насър. След приветствието на председателя на конференцията — председателя на парламента на ОАР д-р Лабиб Шукейр — президентът Насър произнесе реч, в която се спря на основните моменти в близокоизточната криза. Речта на Насър бе много спокойна, отмерена и конструктивна. Относно ролята на Съединените американски щати в кризата Насър отбеляза, че ако преди агресията са липсвали доказателства за участието на Съединените американски щати в подготовката на агресията, сега те вече имат достатъчно доказателства, че Съединените американски щати подпомагат активно израелските агресори, като им оказват материална помощ и изпращат най-модерно оръжие. Докато правителството на Съединените американски щати демагогствува, че работи за възстановяване на мира, неговите действия във връзка с кризата в Средния изток доказват обратното. Общо взето, като се има предвид, че присъстващите парламентаристи от отделните страни са представители на различни обществено-политически слоеве от тези страни, трябва да се подчертае, че речта на президента Насър имаше конструктивен дух и послужи като добра основа за творчески разисквания и в двете комисии.

Преди официалното откриване на конференцията всички делегати бяха представени на президента Насър. Ръководителят на нашата делегация предаде на Насър поздравлението на нашия парламент, на др. Тодор Живков и изрази отново пълната солидарност на нашата страна със справедливата кауза на арабските народи срещу израелските агресори. Президентът Насър сърдечно благодари за поздравлението и изразената солидарност на нашата страна и помоли да предадем неговите лични поздравления на др. Тодор Живков и на членовете на нашето Народно събрание.

На 3 и 4 февруари двете комисии проведоха своите заседания. Разискванията в политическата комисия бяха доста оживени. За основа на тези разисквания послужиха 5-те кратки доклада, прочетени от представителите на парламента на Обединената арабска република по въпросите от дневния ред на политическата комисия, а именно: войната от

5 юни 1967 г., нейното значение и развитие; последиците от тази война за световния мир; опасностите, произтичащи от окупацията на арабските територии за национално-освободителните движения; последствията от затварянето на Суецкия канал върху икономиката на множество държави; развитието на палестинския проблем и необходимостта да се намери едно справедливо и приемливо за палестинския народ решение и необходимостта от прилагане на резолюциите на Общото събрание и на Съвета за сигурност на ООН.

По тези доклади се изказаха 47 делегати от 42 страни. В своето изказване ръководителят на нашата делегация изрази подкрепата, която Народна република България оказва на справедливата борба на арабските народи за ликвидиране на последиците от израелската агресия, подчерта голямата отговорност на империалистическите държави и на първо място на Съединените американски щати, Германската федерална република и Англия за продължаване на кризата в Близкия изток. В тази връзка бе изтъкната ролята, която играе Шести американски флот в Средиземно море. По този начин бе даден индиректен отговор на един от изказалите се, който изрази мнение, че за продължаващата криза в Близкия изток допринася и „присъствието в Средиземно море на несредиземноморски фактори“, поставяйки на една дъска Шести американски флот и съветският Военно-морски флот.

По-голямата част от изказалите се парламентаристи в политическата комисия, включително тези на Обединената арабска република и социалистическите страни, се обявиха за ликвидиране на последиците от агресията с политически средства на базата на Резолюцията на Съвета за сигурност от 22. XI. 1967 г. и решенията на ООН по този въпрос.

Изказванията на парламентаристите в политическата комисия намериха обобщен израз в доклада, който комисията накрая прие. По-съществените моменти в този доклад са:

Първо, почти всички оратори бяха единодушни, че кризата в Близкия изток е резултат на агресивната политика на Израел и на неговата продължаваща окупация на арабските територии. Тази криза бе отежнена от бомбардировките на териториите на съседните на Израел арабски страни и от бруталните преследвания на арабите в окупираните арабски територии. Бошинството от ораторите по един или друг начин изразиха своята солидарност с арабските народи в тяхната борба за свобода и териториална цялост.

Второ, всички изказали се изразиха своята загриженост по повод последствията от влошаването на положението в Средния изток и от ескалацията на военните операции в различни краища на света. Много оратори изтъкнаха, че тази ескалация на израелската военщина се ползува от поддръж-

ката на империалистическите сили и по-специално на Съединените американски щати и че тя може да предизвика конфликт, извънредно опасен за световния мир.

Трето, голямото мнозинство от изказалите се приеха като единствена и реална база за разрешаване на кризата Резолюцията на Съвета за сигурност от 22. XI. 1967 г. Те апелираха към великите сили да задължат Израел да се съобразява с тази резолюция.

Четвърто, много оратори изразиха мнения, че арабите имат право да защитават своите земи с оръжие, докато Израел постоянно със своите агресивни актове. Някои оратори изразиха мнение да се прекъсне доставката на оръжия в Средния изток и да се започнат преки преговори между враждуващите страни. Повече от делегатите обаче изразиха мнение, че докато едната страна в конфликта не разбира друго освен езика на силата, единственият изход за другата страна е да прибегне към възстановяване на своята въоръжена сила и да наложи мирното разрешаване на кризата. Преки преговори в условията на окупация на арабските територии, изтъкваха ораторите, означават безусловна капитулация, както отбеляза и самият президент Насър в своята реч при откриване на конференцията.

Пето, болшинството от ораторите изразиха своето възхищение и своята подкрепа на героичната борба, която води палестинският народ. Никой не може да отхвърли правото на един народ, експулсиран от своята собствена територия, да прибегне до сила, за да получи право свободно да живее в своите родни места. Палестинското съпротивително движение спечели симпатиите и уважението на световното обществено мнение. То представлява един важен, растящо влияние фактор върху кризата в Средния изток. Изразени бяха също мнения, че не би могло да има едносправедливо разрешаване на кризата в Средния изток, без да се държи сметка за справедливите и законни права на палестинския народ.

Шесто, по време на изказванията често се напомняше най-много от арабските представители, че кризата в Средния изток не е резултат на религиозни или расови причини. Конфликтът е предизвикан от империалистическите сили, чиято цел е да експлоатират богатствата на тази част от света и да се ползват от нейното стратегическо предимство. В това отношение целите на империализма и на ционизма съвпадат. Борбата на арабските народи не е насочена срещу евреите, подчертаваха ораторите и както казах, преди всичко арабските оратори, а срещу ционизма като колониалистка и експанзионистическа идеология.

Седмо, комисията изрази общо мнение, че един справедлив и траен мир в Средния изток може да бъде установен само върху уважаване на международното право, суверени-

тета и териториалната цялост на всички държави и отказване от употреба на сила за уреждане на проблемите между нациите.

Разискванията в комисията по международното право и правата на човека протекоха малко по-спокойно. За база на тези разисквания послужиха докладите на членовете на делегацията на Обединената арабска република по останалите въпроси от дневния ред, а именно: законността на палестинската политическа и въоръжена съпротива и правото на палестинския народ на самоопределение; израелския окупационен режим в окупираните арабски територии след 5. VI. 1967 г.; необходимостта от изпълнение на Резолюцията на Общото събрание и Съвета за сигурност (Резолюцията от 22. XI и резолюциите за Ерусалим и бежанците) и политиката на израелската държава във връзка с международното право и универсалната Декларация за правата на човека.

Представителят на нашата делегация в тази комисия проф. Кирил Лазаров направи изказване по „Политиката на Израел в окупираните арабски територии в светлината на международното право и универсалната Декларация за правата на човека.“

Болшинството от изказалите се в тази комисия, както правилно бе отбелязано в доклада на същата, изразиха мнение, че с неизпълнението на множеството резолюции на Общото събрание на ООН и на Съвета за сигурност, както и с преследванията на населението в окупираните арабски територии Израел грубо нарушава Устава на ООН, Женевската конвенция от 1949 г. за защита на цивилното население по време на война, а също така и Хагската конвенция от 1907 г. относно военните закони и обичаи. Изтъкнато бе, че Израел като член на ООН е длъжен да изпълнява нейните решения и при положение, че той отказва да направи това, дълг е на тази международна организация да вземе по-решителни мерки, които да го принудят да направи това.

На базата на докладите, приети от двете комисии, редакционната комисия изготви проект за декларация, който бе разискван на пленарно заседание на 5 февруари. Редакционната комисия, имайки предвид станалите разисквания по време на приемането на двата доклада от комисии и с оглед да се манифестира единство на конференцията, както и да се изготви един приемлив за международната общественост документ, състави проект за декларация, който да отрази общите разбирания за подкрепа на арабските народи, за мирно разрешаване на кризата в Средния изток.

Резюме от декларацията беше публикувано в нашата преса, но ние считаме, че не ще бъде излишно да отбележим основните моменти в нея, а именно:

1. Положението в Средния изток се влошава с всеки из-

минат ден в резултат на продължаващата окупация от Израел на арабски територии и на засилващите се бомбардировки върху съседните арабски страни.

2. Както преди агресията, така и след нея Израел отказва да изпълнява различните резолюции на ООН и на Съвета за сигурност и по-специално резолюцията на Съвета за сигурност от 22. XI. 1967 г. Едно такова незачитане от страна на Израел на международното право трябва да бъде осъдено.

3. Парламентаристите поддържат борбата на палестинския народ за завръщането му в своето отечество, за пълното възстановяване на неговите неотменими права.

4. Конференцията апелира към всички парламенти в света да използват влиянието си пред своите правителства и общественото мнение за постигането на мир в Средния изток и по-специално за спирането на израелските бомбардировки върху арабските страни, за изтегляне на израелските войски от окупираните арабски територии и прилагане на всички резолюции на ООН и по-специално тази на Съвета за сигурност от 22. XI. 1967 г. За тази цел парламентите могат да направят постъпки пред различните органи на ООН.

Другарки и другари народни представители! Участието и позициите на делегацията на нашето Народно събрание на конференцията на парламентаристите, състояла се от 2 до 5 февруари т. г. в Кайро, беше в съгласие с политиката на партията и правителството, а така също и с досегашните решения на Народното събрание на Народна република България относно кризата в Близкия изток. Ние считаме, че конференцията постигна своята цел — да се привлекат парламентите и парламентаристите в света за мобилизиране на световното обществено мнение в подкрепа на справедливата борба на арабските народи срещу израелските агресори и техните покровители — империалистическите сили от Съединените американски щати, Германската федерална република и Англия. С предварително изпратените два доклада и направените изказвания на заседанията на двете комисии нашата делегация даде своя принос както в подготовката на конференцията, така и за разясняване справедливата борба на арабските народи по време на нейното провеждане. В тази светлина ние смятаме, че решението на Бюрото на Народното събрание да изпрати такава делегация беше правилно. По този начин нашите парламентаристи присъединиха своя глас към гласа на парламентаристите от 57 страни в подкрепа на справедливата арабска кауза, в подкрепа на резолюцията на Съвета за сигурност от 22. XI. 1967 г. и другите решения на ООН по близкотоизточния въпрос. От друга страна, изпращането на такава делегация представлява и принос към външнополитическата дейност на нашето Народно събрание. Нещо повече, участието на нашата делегация в тази конференция бе използвано за укрепване на връз-

ките ни с парламентите на някои арабски страни. В тази връзка трябва да отбележим, че нашата делегация по наша инициатива проведе редица срещи с делегациите от парламентите на Йордания, Тунис, Кувейт, Ливан, Мароко и с ръководството на парламента на Обединената арабска република. Основният въпрос при тези срещи беше установяване на по-тясно сътрудничество между парламентите на социалистическите и арабските страни, особено по отношение на съгласуване работата в Интерпарламентарния съюз. Трябва да подчертаем, че ние намерихме пълно разбиране по тези въпроси от страна на нашите събеседници, представители на парламентите от арабските страни.

Другарки и другари народни представители! Изминаха четири и половина месеца от Международната конференция в Кайро, на която парламентаристите от 57 страни изразиха своето голямо безпокойство от развитието на събитията в Близкия изток и издигнаха мощен глас на протест срещу израелската агресия. Но Израел и този път, както и при всички други международни апели излезе глух към гласа на този мощен международен форум. Нещо повече, активно подкрепян от империалистическите кръгове на Съединените американски щати, той пристъпи към нови варварски изстъпления. Само няколко дни след конференцията, на 12. II т. г., бе бомбардиран Металообработващият завод в Абу Забал край Кайро, при което бяха убити 70 и ранени 80 работници. На 8 април 1970 г. — един месец след конференцията — бе извършена бомбардировка и разрушено училището в Бахрел Бакр и бяха убити 30 и ранени 36 невинни ученици. Не престават, а, напротив, непрекъснато се засилват въздушните и други нападения над различни райони на съседните на Израел арабски страни.

Световната общественост, в това число и българската, дълбоко възмутени от тези варварски бомбардировки, най-остро осъдиха и осъждат новите изстъпления на израелската военщина. Израз на това възмущение и на братската солидарност с арабските народи бяха телеграмата на председателя на Министерския съвет д-р. Тодор Живков и председателя на Президиума на Народното събрание д-р. Георги Трайков от 19 февруари т. г. до президента на Обединената арабска република, съвместната декларация на Бюрото на Народното събрание и на Комисията по външните работи от 21 февруари, декларациите на Националния съвет на Отечествения фронт, на Професионалните съюзи и на много още обществени организации в нашата страна, с които се настояваше Израел да преустанови безразсъдните си действия срещу арабските народи и да изтегли войските си от окупираните арабски територии.

Правилно е и сега от тази висока трибуна решително да осъдим тези нови варварски бомбардировки, както и всич-

ки провокации, които Израел извършва по границите на съседните нему арабски страни, и да призовем ООН да вземе по-ефикасни мерки за осигуряване изпълнението на нейните решения.

Другарки и другари народни представители! Позволете ми от името на нашата делегация да предложи Народното събрание да одобри дейността на делегацията, взела участие в конференцията, и да вземе отношение към декларацията на съвещанието и по третираните на него въпроси. (Ръкопляскания)

Председател акад. Сава Гановски: Има думата народният представител Димитър Братанов от името на Комисията по външните работи да направи предложение за проекторешение по доклада, който изнесе др. Владимир Бонев.

Димитър Братанов: Другарки и другари народни представители! Комисията по външните работи на Народното събрание в заседанието си на 21 май 1970 г. изслуша отчетния доклад на народния представител д-р Владимир Бонев, ръководител на делегацията, която беше поканена да вземе участие в Международната конференция на парламентаристите по кризата в Близкия изток, състояла се в Каиро от 2 до 5 февруари т. г.

Въз основа на чл. 93 от Правилника за вътрешния ред на Народното събрание Комисията по външните работи предлага на Народното събрание да приеме следното

РЕШЕНИЕ

Народното събрание на Народна република България одобрява отчетния доклад и дейността на делегацията на Народното събрание, взела участие в Международната конференция на парламентаристите, състояла се от 2 до 5 февруари т. г. в Каиро по кризата в Близкия изток, и преценява участието ѝ като акт на солидарност на нашия народ с борещите се арабски народи против израелската агресия.

Народното събрание подкрепя напълно Декларацията на Международната конференция и от своя страна настоява Израел да изпълни безусловно резолюцията на Съвета за сигурност от 22 ноември 1967 г. — за незабавно изтегляне на израелските войски от окупираните арабски територии и за зачитане на законните права на арабския народ от Палестина.

Народното събрание призовава ООН да вземе ефикасни мерки за изпълнение на своите решения.

Председател акад. Сава Гановски: По доклада и проекторешението има думата народният представител Ангел Димитров.

Ангел Лимитров: Другарки и другари народни представители! Свикването на Международната конференция на парламентаристите в Кайро по кризата в Близкия изток е израз на загрижеността на народите от положението, което се създаде в резултат на агресията на Израел срещу арабските народи. Беше нарушен мирът в този невралгичен район на света. След установеното прекратяване на огъня ординята заглъхнаха, но напрежението и враждебността не са преодолени. Войските на агресора и днес заемат големи територии на Обединената арабска република, Сирийската арабска република и Йордания. Нашественикът подлага арабското население в окупираните земи на брутален режим. Нашият парламент не може да бъде безучастен наблюдател на тези действия, които крият сериозна опасност за световния мир.

С активното си участие в междупарламентарната конференция, свикана в Кайро от 2 до 5 февруари т. г., българските парламентаристи изразиха ясното становище на нашия миролюбив народ, а то е известно: ние сме против всякакво посегателство срещу териториалната цялост на арабските страни, станали жертва на израелската агресия, за безопасността на техните народи.

Фактът, че повече от 55 парламента с над 250 свои представители са участвували в тази среща, показва сериозното безпокойство от обстановката, която се създаде в последно време в Близкия изток. Този факт говори също така за господстващото убеждение, че не са изчерпани възможностите, които биха съдействували до най-голяма степен за бързото уреждане на кризисното положение.

Събитията преди извършването на агресията и последвалите я необуздани и амбициозни политически и териториални претенции на израелските екстремисти свидетелствуват за един дълго и грижливо подготвян план на определени империалистически сили и преди всичко на Съединените американски щати, насочен против прогресивното развитие на арабските страни, за изменение съотношението на силите в Близкия изток в полза на империализма.

Едва ли е нужно да изтъкваме, че стратегическото и икономическото значение на този район отлавна привлича вниманието на империалистите. Както е известно, тук се осигурява една трета от световното производство на петрол, тук са 60% от световните запаси на този ценен продукт. Монополистическият капитал има огромни инвестиции, които му носят несъмнени печалби. Само американските фирми имат в този район над два и половина милиарда инвестиции. Капиталистическите монополи се стремят да запазят своето господстващо положение при експлоатацията на тези народни богатства и да държат милионните маси от арабското население под колониална зависимост.

Това означава също така и контрол върху целия средиземноморски басейн и подстъпите от Европа към Азия и Африка. Затова не съвсем случайно тук са разположени многобройни техни военни бази, както и Шестият американски флот.

За да се противопоставят на стремежа на арабските народи към самостоятелност, на извършените от Обединената арабска република, Сирия и други арабски страни в интерес на техните народи икономически, социални и политически преобразования, империалистите се стремят да поддържат постоянно напрежение, за да могат чрез заплахи и шантаж, чрез намеса и въоръжена агресия да спрат прогресивното развитие на арабските страни.

Фактите недвусмислено говорят, че израелската агресия е една част от общата империалистическа експанзия. В изпълнение на добре обмислен и дълго подготвян план Израел се зае преди всичко със създаването на въоръжена до зъби армия, която, като се имат предвид числеността и въоръжението ѝ, беше явно предназначена за агресивни цели. Доставка на оръжията и екипировката за тази армия бяха глашатаните на империализма — Съединените американски щати, Англия и Германската федерална република.

И ако подбудите и целите на агресора Израел бяха ясни още от първия ден, то сумирането на неговото поведение и на пороя от думи и дела на неговите ръководители и на покровителите му през изминалите три години дава пълна картина на мащабите на заговора срещу арабските народи.

И тук с особена сила изпъква значението на твърдата принципна позиция, която заеха Съветският съюз и социалистическите страни, в това число и Народна република България. Ефикасната и навременна материална и морална подкрепа, която социалистическите страни оказаха на жертвите на внезапното нападение, изигра огромна роля за осуетяване на дълго подготвяните завоевателни планове.

От установяването на примирието и до днес напрежението в Близкия изток остава. Изключителна вина за това положение носи Израел, който не желае да се съобразява с резолюцията на Съвета за сигурност и решенията на ООН от 22 ноември 1967 г.

Упоритото придържане на Израел към една позиция, основана върху аргументите на оръжието, не води към трайно и справедливо решаване на конфликта, не води до намаляване на напрежението. Това поведение, получило вече международна присъда, противоречи и на интересите на самия израелски народ, който има всичката изгода да се ликвидира опасността по мирен път и в Близкия изток да бъдат установени отношения на мир и добросъседство. Готовността на арабските страни за постигането на тази високохуманна цел бе нееднократно демонстрирана.

Нашият народ, който напълно подкрепя стремежа на арабските страни към мир и сигурност, си дава ясна сметка за опасностите, които се крият в продължаващата се кризисна обстановка в този район на света.

Ние сме били винаги искрени приятели на арабските народи, борещи се за защита на националната си независимост, суверенитет и свобода.

В своята декларация от 27. XI. 1969 г. Централният комитет на Българската комунистическа партия и правителството на Народна република България заявиха:

„... Ние призоваваме всички народи, всички миролюбиви държави да оказват активна подкрепа на арабските народи в тяхната справедлива борба за изтегляне на израелските войски от окупираните арабски територии, в борбата за свобода и независимост, против домогванията на империалистическите сили в Близкия изток, за справедливо разрешение на блискоизточната криза, за установяване на траен мир в този район в интерес на всеобщия мир.“

Забележителна ще остане речта на първия секретар на Централния комитет на Българската комунистическа партия и председател на Министерския съвет др. Тодор Живков пред извънредната сесия на Общото събрание на ООН, произнесена на 20 юни 1967 г.

„Дължа да заявя, каза в своята реч др. Тодор Живков, че българското правителство и целият български народ стоят твърдо на позицията на Московската декларация от 9 юни т. г. и ще изпълнят своя дълг, като се присъединят към усилията на всички миролюбиви страни за пълно ликвидиране на последиците от израелската агресия.“

Другарки и другари народни представители! Делегацията на Народното събрание участвувала в Междупарламентарната конференция в Кайро, успешно е провела последователната принципна позиция на правителството и на българския парламент, поради което аз ще гласувам за одобряване на нейната дейност. (*Ръкопляскания*)

Председател акад. Сава Гановски: Има думата народният представител Георги Пирински.

Георги Пирински: Другарки и другари народни представители! Комисията по външните работи изслуша отчетния доклад на нашата парламентарна делегация на Международната конференция на парламентаристите по кризата в Близкия изток. Докладът показва, че срещата в Кайро бе важна проява на солидарността на парламентаристите от 57 страни с героичната борба на арабските народи за ликвидиране последиците от израелската агресия.

Тази проява на солидарност и поетото от участниците в конференцията задължение да привлекат парламентите за

мобилизиране на световното обществено мнение служат на повеленията да се обуздаят израелските агресори и да се намери мирно разрешение на проблемите в този жизнено важен район на света.

Застъпените от делегацията позиции по обсъжданите въпроси са в съгласие с политиката на партията и правителството, изложена и в декларациите на Народното събрание относно събитията в Близкия изток.

Нашата партия и правителство, нашето Народно събрание, всички масови обществено-политически организации и творчески съюзи, цялата наша общественост единодушно и с чувство на дълбоко възмущение и гняв заклеиха както вероломното нападение на израелската военщина над Обединената арабска република, Сирия и Йордания, така и продължаващите оттогава кървави провокации и изстъпления над арабските народи, вършени с все по-голямата подкрепа на правителството на Съединените щати.

Всеизвестно е, че агресията на Израел против арабските народи създаде сериозна международна криза. Целта бе ясна. С помощта на израелските екстремисти и военщина американските империалисти се надяваха да ликвидират прогресивните режими в арабските страни. Те се надяваха, че ще успеят да задушат арабското освободително движение и възстановят изгубените си позиции в арабския свят.

Но героичната съпротива на арабските народи, подпомогнати от социалистическите страни и преди всичко от Съветския съюз, както и подкрепата на цялото прогресивно човечество провалиха планове на империализма и ционизма.

Трудещите се в нашата страна, целият български народ единодушно подкрепиха резолюцията на Съвета за сигурност от 22 ноември 1967 г., предвиждаща изтегляне на израелските войски от окупираните арабски територии и мирното уреждане на конфликта с признаване справедливите и законни права на палестинския народ. Това е солидна основа за разрешаването на конфликта в Близкия изток.

Правителството на Обединената арабска република неведнъж заяви, че приема изцяло резолюцията на Съвета за сигурност, резолюцията за Ерусалим и други решения на Организацията на обединените нации по близкочтозната криза. Не така се отнесоха израелските агресори. Те открито заявяват, че не приемат главното условие в резолюцията — изтеглянето на израелските въоръжени сили от окупираните арабски територии. А това е главната предпоставка за мирно уреждане на конфликта.

Безразсъдната завоевателна политика на израелските управляващи кръгове прави въоръжената борба на арабските народи и палестинската съпротива едно от законните средства за самозащита срещу непрестанните нападения

и варварските издевателства на израелските окупатори над арабското население.

Израелските ръководители говорят за нови завоевания. Те не са доволни от това, че вече са окупирали със сила територия, чиято повърхност е четири пъти по-голяма от тази, която първоначално бе дадена на Израел.

Тази политика показва нагледно експанзионистичния и империалистически замисъл на израелската държава и на ционисткото движение, както и сериозната заплаха, която те представляват за мира и сигурността на народите.

Това налага да се предприемат нови смели инициативи за разгръщане на международната кампания срещу засилването на израелската агресия в Близкия изток и срещу подкрепата, оказана ѝ от Съединените американски щати.

Активното участие на нашата делегация както в подготовката, така и в работата на конференцията в Кайро показва, че членовете на делегацията са добре изпълнили възложената им от Бюрото на Народното събрание задача да го представляват на тази важна международна среща на парламентаристите по един от най-актуалните и тревожни въпроси на днешната международна обстановка — кризата в Близкия изток.

Аз одобрявам отчетния доклад на делегацията и ще гласувам за приемането на решението, което беше предложено.
(Ръкопляскания)

Председател акад. Сава Гановски: Другарки и другари народни представители, желае ли някой друг да вземе думата по доклада и проекторешението? — Няма желаещи. Пристъпваме към гласуване.

Моля народните представители, които са съгласни с предложеното проекторешение от Комисията по външните работи, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Преминаваме към следващата точка от дневния ред:

Предложение на парламентарните групи на Българската комунистическа партия и Българския земеделски народен съюз за избиране на съдебни заседатели за военната колегия при Върховния съд на НРБ.

Ще ви прочета текста:

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от парламентарните групи на БКП и БЗНС за избиране на съдебни заседатели за военната колегия при Върховния съд

Другарки и другари народни представители! Петгодишният мандат на съдебните заседатели за военната колегия

при Върховния съд, избрани от Народното събрание, е изтекъл.

За правилното отправление на работата на тази колегия при Върховния съд е необходимо Народното събрание да се занимае отново с въпроса за избирането на съдебни заседатели.

Във връзка с изложеното предлагаме Народното събрание да приеме следното

РЕШЕНИЕ

за избиране на съдебни заседатели за военната колегия при Върховния съд

Пето Народное събрание на основание чл. 58 от Конституцията на Народна република България и чл. 25, ал. III от Закона за устройството на съдилищата

РЕШИ:

Избира за срок от пет години за съдебни заседатели за военната колегия при Върховния съд на Народна република България следните военнослужещи:

От Министерството на народната
отбрана

Генерал-лейтенант Димитър Димитров Попов
Полковник Стефан Илиев Стефанов
Генерал-майор Алекси Методиев Алексиев
Генерал-майор Цоцо Николов Цоцов
Генерал-майор Александър Радев Митев
Генерал-майор Борис Димитров Карамфилов
Полковник Минко Тодоров Минков
Генерал-майор Стойчо Тотев Стойчев
Полковник Стефан Георгиев Бояджиев
Полковник Йордан Витков Митов
Полковник Иван Тодоров Каназирски
Генерал-майор Димитър Николов Георгиев
Полковник Лобри Вълев Добрев
Полковник Марин Петров Плачков
Полковник Андон Георгиев Ненов
Полковник Станчо Игнатов Станев
Вишеадмирал Бранимир Иванов Обманов
Полковник Стефан Димитров Ковачев
Полковник Станчо Манев Митев
Генерал-майор Стоян Владимиров Мичев
Генерал-лейтенант Делчо Симов Антонов
Полковник Ради Славов Радев

Полковник Благой Петров Захариев
Полковник Съби Минчев Събев
Полковник Филип Николов Филипов
Полковник Руси Иванов Кондарев
Полковник Кузман Ангелов Кузов
Генерал-майор Георги Пенчев Найденов
Генерал-майор Стоян Димитров Шиндаров
Капитан I р. Иван Николов Николов
Полковник Васил Георгиев Герганов

От Министерството на вътрешните
работи

Генерал-майор Владимир Крумов Симеонов
Генерал-майор Костадин Станчев Христов
Полковник Стою Георгиев Сандалски
Полковник Кирил Симеонов Нешев
Полковник Димитър Ганев Димитров
Полковник Тодор Радулов Тодоров
Полковник Иван Бонев Баръмов
Полковник Георги Тодоров Кръстев
Полковник Иван Стойчев Петров
Полковник Петър Ненов Чергиланов
Полковник Иван Георгиев Димитров
Подполковник Никола Борисов Малинчев

От Строителните войски

Полковник Иван Найденов Иванов
Полковник Борис Трендафилов Селянов
Полковник Тотю Костадинов Ненков
Полковник Иван Хараламбиев Момчилов
Полковник Марин Стойков Гяуров

За парламентарната група на БКП: **Е. Стайков**

За парламентарната група на БЗНС: **Н. Георгиев**

Другарки и другари народни представители! По така направеното предложение иска ли някой думата? — Някой отвод, предложение? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с предложението, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Другари народни представители! Като последна точка от дневния ред имаме **питания**.

Постъпило е питане от народния представител акад. Петко Стайнов до министъра на земеделието и хранителната промишленост относно химизацията на земеделието.

Комисията по народното здраве, труда и социалните грижи при Народното събрание се занимава със същия въпрос и още не е приключила работата си по него. Поради това Бюрото предлага на акад. Петко Стайнов да се съгласи да се отложи разглеждането на питането му до приключването на работата на комисията.

Акад. Петко Стайнов: Аз съм съгласен.

Председател акад. Сава Гановски: Другарки и другари народни представители! С това ние изчерпахме дневния ред на дванадесетата сесия на Пето Народно събрание. Трябва да признаем, че дванадесетата сесия на Пето Народно събрание мина при добра подготовка и активност на народните представители.

В съответствие с решенията на партията Народното събрание изпълнява набелязаната програма за обновление на нашето законодателство. Гласуваните и приети от Народно събрание два основни закона са красноречиво доказателство за това.

Приетият от вас Закон за административното производство е един документ, желан от нашия народ. Той ще урежда начина, по който следва да се издават индивидуалните административни актове, и ще установи още по-ефикасен начин за контрол върху законосъобразността и правилността, както и реда, по който те трябва да се изпълняват. Назрялата необходимост от подобен закон бе изтъкната в доклада на др. Тодор Живков пред Юлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия. Приемането на Закона за административното производство е израз на постоянните грижи на партията за развитието и усъвършенстването на социалистическия демократизъм. С правилното приложение на закона ще се укрепи още повече авторитетът на органите на държавното управление. Освен това със закона ще бъдат отстранени някои недостатъци и слабости в административното производство. Няма никакво съмнение, че Законът за административното производство отговаря напълно на правилната политика на партията и народното правителство.

Приет бе и Кодексът на търговското мореплаване, който има важно значение за развитието на нашата икономика и по-специално за развитието на българското търговско мореплаване. В него се уреждат въпросите, които трябва да разрешава непрекъснато увеличаващият се морски флот на нашата страна.

Освен тези два закона Народното събрание в изпълнение на своите контролни функции обсъди доклада на Министерството на леката промишленост за развитието на отраслите

в системата на министерството. По доклада бяха направени полезни препоръки както от комисните по промишлеността и търговията, така и от изказалите се народни представители за подобряване работата на министерството и за по-пълното задоволяване нуждите на населението от разнообразни, висококачествени и произведени с вкус стоки за потребление.

Приетите решения задължават не само Министерството на леката промишленост, но и редица други министерства, в системата на които се произвеждат стоки за широко потребление.

Да пожелаем на Министерството на леката промишленост и на останалите министерства, както и на народните представители по места да съдействуват за изпълнението на приетите на тази сесия решения.

Едно добро начало в работата на настоящата сесия беше отчетът на Комисията по народното здраве, труда и социалните грижи пред Народното събрание за извършените от нея проверки по опазване на майчиното и детското здравеопазване в Народна република България и по приложението на 61. постановление на Министерския съвет.

Бюрото счита, че за в бъдеще комисните като помощни и контролни органи на Народното събрание трябва по-често да излизат с доклади в пленарни заседания по различни въпроси от дейността на министерствата и ведомствата, които наблюдават и контролират.

В заключение разрешете ми от мое име и от името на Бюрото да пожелае на народните представители ползотворна работа по разясняване на приетите закони и решения от Народното събрание, за мобилизиране на трудещите се за изпълнение на стоящите пред тях задачи и най-вече — в борбата за прибиране на реколтата като актуална задача на нашия народ и на нашите народни представители. (*Ръкопляскания*)

Закривам дванадесетата сесия на Народното събрание.

(Закрита в 10 ч.)

Председател: **акад. С. Гановски**

Секретар: **Ив. Христова**

Началник на Стенографския отдел: **В. Йонков**